

Péče o přírodu se nesmí cílit jen do chráněných území

Záchranu vlhkých luk, niv toků, podmáčených okrajů rybníků si vzali za své členové sdružení Mokřady z Dobronína. Svou práci představí nadcházející víkend v lokalitě Pístov. Jak? To přibližuje jejich předseda Jan Dvořák.

■ Ladislava Brabencová

Proč je vlastně důležité „divokou“ přírodu udržovat a věnovat se jí?

Jan Dvořák

Za posledních 60 let se radikálně mění způsob obhospodařování a využívání krajiny.

V zásadě jsou zde dva problémy. Tím je na jedné straně zarůstání krajiny, a to buď záměrným zalesňováním, nebo spontánním

vznikem lesa na obtížně obhospodařovatelných pozemcích.

Na druhé straně je problémem intenzivní vysokoprodukční hospodaření na polích a loukách. Oba extrémy krajinu a její druhové bohatství ohrožují.

Dříve byla krajina jemnozrnou mozaikou šetrně obhospodařovaných drobných polí, luk, nízkých smíšených lesů, remízků, malých lomů, pastvin. Byla prostorově pestřejší, nebyla tak zarostlá a jednotlivé plochy nebyly tak striktně odděleny.

(Pokračování na str. 25)

Péče o přírodu se nesmí cílit jen...

(Dokončení ze str. 1)

Dnes krajině chybí biotopy na pomezí například louky a lesa. Začíná zarůstat a chybí jí pestrost.

Kolik mokřad se v našem kraji, potažmo na Jihlavsku, nachází?

Na Vysočině pečujeme o zhruba dvacítku lokalit. Začínáme ale působit i jinde v ČR. V zásadě si vybíráme nechráněná území, kde se ještě něco zajímavého vyskytuje, nebo kde má lokalita potenciál hostit vzácnější druhy.

Ochrana, nebo lépe řečeno péče o běžné nechráněné lokality v běžné krajině je velmi důležitá. Péče o přírodu a krajinu se nesmí soustředit pouze do chráněných území, musí být plošná, jinak to nemá význam.

Na údržbě mokřad „pracujete“ s terénními vozy, bagry... Proč? Neškodí to okolní přírodě?

Pojezdy terénní techniky

využíváme na vybraných územích. Snažíme se tak na určitém území vytvářet biotopovou pestrost v malém měřítku. Auta strhávají drn a odhalují zemský povrch, a dále se vytváří drobné tůňky.

Přímý negativní dopad pojezdů na určité jedince rostlin a živočichů zde nepochybně je. Důležité ale je zvolit jejich vhodný termín, spolu s omezenou frekvencí – jednou nebo dvakrát za rok.

Důležitější pro udržení celé populace je vytváření vhodných biotopů i za cenu smrti několika jedinců.

Co je úkolem akce Pístovské mokřady, která se uskuteční nadcházející víkend, 20. a 21. 9.?

Kromě hlavního již zmíněného významu podpory a zachování biotopové a druhové rozmanitosti je dalším přidruženým účelem sportovní vyžití vyznavačů offroadových automobilů. Lidé ochranáře a vyznavače offroadů

vnímají jako dvě znepřátelené skupiny. To ale nemusí být vždy pravda, a naše spolupráce je toho důkazem.

Troufám si tvrdit, že většina offroadistů chce jezdit legálně. Zde k tomu mají výtečnou příležitost.

Čili je možné skloubit ochranu, nebo lépe řečeno péči o krajinu s pojezdy aut a jiné techniky. Území může poskytnout uspokojení oběma skupinám.

Tímto zvou za organizátory nejširší veřejnost na tuto víkendovou akci, kde bude probíhat celodenní program, a kromě vlastních jízd je zde připraven i další pestrý doprovodný program pro děti i dospělé.

Jak často se konkrétně pístovské lokality věnujete?

Lokalitě se věnujeme od roku 2008, kdy se nám ji podařilo bezúplatně získat od Města Jihlavy, čímž mu tímto patří náš velký dík. Tehdy to bylo ještě pod hlavičkou České ornitolo-

gické společnosti na Vysočině. Jedná se o bývalý vojenský prostor.

Každým rokem se zde snažíme provádět, kromě již zmíněných pojezdů terénní techniky, i přímo cílená opatření, formou kácení dřevin a kosení lučních porostů.

Hodně se tak věnujeme prosvětlování nejen této lokality, ale v podstatě všech našich lokalit. Velmi zranitelné jsou ty druhy, které vyžadují otevřené slunné biotopy, těch se přestává v naší krajině dostávat.

Čím je pro náš region cenná?

Lokalita v Pístově je z hlediska biologické cennosti lehkým nadprůměrem. Vyskytuje se zde například orchidej vemeník dvoulistý, nebo rdest alpský. Z živočichů je zde pestrá nabídka obojživelníků, jako je skokan ostronosý nebo čolek velký. Z ptáků například sluka lesní, krahujec obecný a slavík modráček.